

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. G.**, zastúpenej JUDr. Máriou Peráčkovou, advokátkou v Bratislave, Kominárska 2-4, proti odporcovi **J. F.**, zastúpenému JUDr. Milanom Fulecom, advokátom v Bratislave, Živnostenská 2, **o zaplatenie 2 499, 76 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 14 C 274/2008, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. novembra 2011 sp.zn. 7 Co 461/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke trovy dovolacieho konania 79 € na účet JUDr. M. P. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 14. októbra 2010 č.k. 14 C 274/2008-117 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 567 € so 6,5 % úrokom z omeškania ročne z istiny 345,84 € od 22. novembra 2008 do zaplatenia a s 9 % úrokom z omeškania ročne z istiny 221,65 € od 16. februára 2010 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Uviedol, že účastníci konania, ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 3. februára 2005 č. k. 15 C 210/04 právoplatným 9. marca 2005, boli bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu nachádzajúceho sa v B., ktorého výlučnou vlastníčkou sa stala navrhovateľka (na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo 14.

apríla 2010 č.k. 8 C 2/2006 v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Po zániku manželstva sa účastníci o spôsobe a rozsahu užívania bytu, vrátane úhrady nákladov spojených s jeho užívaním, nedohodli. Napriek tomu, že odporca v rokoch 2005 až 2008 predmetný byt neužíval, bol povinný podieľať sa na nákladoch spojených s jeho užívaním, t.j. na nákladoch nevyhnutných na správu, na údržbu a na opravu bytu, ktoré v tomto období platila výlučne navrhovateľka. Súd dospel k záveru, (po čiastočnom späťvzati premlčaného nároku za rok 2005 a za časť roku 2006), že opodstatneným je nárok uplatnený navrhovateľkou v rozsahu $\frac{7}{12}$ z $\frac{1}{2}$ nákladov pozostávajúcich z dotácie do fondu opráv, na správu, na upratovanie, na poistenia a na iné náklady, a to za rok 2006 vo výške 126,91 €, za rok 2007 vo výške 218,93 € a za rok 2008 vo výške 221,65 € (celkove vo výške 567,49 €), preto vo zvyšku uplatnený nárok (celkove vo výške 1 455,52 €) zamietol. Za účelovú vyhodnotil obranu odporcu o vyporiadaní uplatneného nároku v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a o trovách konania podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 2. novembra 2011 sp.zn. 7 Co 461/2010 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (vyhovujúcej) časti potvrdil a navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom a z neho vyplývajúcim právnym posúdením veci, ako aj s odôvodnením rozhodnutia, preto už ďalšie dôvody neuviedol (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku považoval za potrebné zdôrazniť, že manželstvo účastníkov konania a ich bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo rozvodom právoplatne 9. marca 2005 a pohľadávka uplatnená v danom konaní vznikla až v rokoch 2006 až 2008. Preto sa na ňu nemôže vzťahovať režim bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v rámci neho sa nemôže ani vyporiadavať. Keďže navrhovateľka odvolanie nepodala, správnosť výpočtu prisúdenej istiny, vrátane jej príslušenstva súdom prvého stupňa, už neprepočítaval. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie odporca. Navrhol ho (ako aj rozsudok súdu prvého stupňa) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu. Namietal, že dané konanie malo byť z dôvodu procesnej prekážky už prv začatého konania (litispencie) zastavené, lebo je konaním v tej istej veci ako konanie prebiehajúce

na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 14 C 274/2008 o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 237 písm. d/ O.s.p.). Tiež namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom postupom odvolacieho súdu tým, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Navrhovateľka navrhla dovolanie ako nedôvodné odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Preto dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta prvá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len

na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom je vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Odporca vady konania podľa § 237 písm. a/ až c/ , e/ a g/ O.s.p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Navrhovateľ namietal, že konanie súdov oboch nižších stupňov je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p., lebo malo byť z dôvodu prekážky už prv začatého konania, ktorým je konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov, zastavené.

Podľa § 83 O.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tej stej veci prebiehalo na súde iné konanie.

V citovanom ustanovení vyjadrená prekážka veci začatej (litispendencia) patrí k podmienkam konania, ktorých nedostatok súdu znemožňuje rozhodnúť vo veci samej. Prekážka veci začatej teda bráni tomu, aby bola prejednaná a rozhodnutá vec, o ktorej už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho zastaviť (§ 104 ods. 1 O.s.p.). O prekážku veci začatej v zmysle uvedeného ustanovenia ide vtedy, keď v neskoršom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Konanie sa týka tých istých osôb aj vtedy, keď majú rovnaké osoby v rôznych súdnych konaniach rozdielne procesné postavenie (v jednom konaní vystupujú ako žalobcovia, v druhom ako žalovaní). Konanie sa týka tých istých osôb aj vtedy, keď v neskôr začatom konaní vystupujú právni nástupcovia osôb, ktoré sú alebo boli účastníkmi skôr začatého konania. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak v konaní ide o rovnaký nárok, ktorý je vymedzovaný z rovnakých skutkových okolností (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 168/2008).

Odporca prekážku veci prv začatej namietal už aj v prvostupňovom a odvolacom konaní a sudy oboch nižších stupňov sa s ňou správne vysporiadali, keď dospeli k záveru, že nie je daná. Predmetom konania v danej veci je pohľadávka uplatnená navrhovateľkou titulom nákladov za služby spojené s užívaním predmetného bytu za obdobie rokov 2006 až 2008. Keďže manželstvo účastníkov a tým aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo rozvodom dňom 9. marca 2005, správne sudy uzavreli, že nemôže podliehať režimu bezpodielového spoluvlastníctva a nemôže byť v rámci neho ani vyporiadané. Teda konanie v prejednávanej veci a konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva sa síce týka tých istých osôb, ale netýka sa rovnakého predmetu konania, preto námietka odporcu o nedostatku podmienky konania - prekážky veci prv začatej (litispencie) nebola dôvodná.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd zaoberal aj opodstatnenosťou tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu bola súdom odňatá možnosť konať pred ním (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že sudy pri prejednaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a odporcovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Pokiaľ odporca v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (pozri I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie,

ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri II. ÚS 78/05). Zo spisu pritom vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, vysvetlil čoho sa domáhal odporca a čím argumentoval v odvolacom konaní, ako sa k odvolaniu vyjadrila navrhovateľka a vypořiadal sa s námietkou odporcu týkajúcou sa nedostatku podmienky konania. Teda odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa parametre odôvodnenia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Za nepreskúmateľnosť nemožno považovať okolnosť, že odvolací neodôvodnil svoje rozhodnutie a nerozhodol podľa predstáv odporcu.

Vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutie. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť rozsudku, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia, ktoré dovolací súd priznal za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu zo 16. marca 2012), t.j. 71,37 € s paušálom 7,63 € (§ 10, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/ 2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júla 2012

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová